

ΣΥΝΔΥΑΣΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΑΝΤΙ-IL17 ΚΑΙ ΡΕΤΙΝΟΕΙΔΗ ΣΤΗΝ ΕΡΥΘΡΟΔΕΡΜΙΚΗ ΨΩΡΙΑΣΗ

Ντάβαρη Ν.¹, Ρουσσάκη Schulze A-B.¹, Ζαφειρίου Ε.¹

¹ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ

Εισαγωγή: Η ερυθροδερμική ψωρίαση είναι μια σοβαρή μορφή ψωρίασης που η θεραπεία της αποτελεί πρόκληση για τους δερματολόγους. Η ιντερλευκίνη-17 (IL-17) είναι μια προφλεγμονώδης κυτοκίνη που διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην παθογένεια της ψωρίασης. Τρία μονοκλωνικά αντισώματα που στοχεύουν στο μονοπάτι της IL-17A (secukinumab, ixekizumab, brodalumab) έχουν εγκριθεί για τη θεραπεία της μέτριας έως σοβαρής κατά πλάκας ψωρίασης. Μελέτες έχουν αποδείξει ότι οι anti-IL17 βιολογικοί παράγοντες αποτελούν αποτελεσματική θεραπεία και για την ερυθροδερμική ψωρίαση.

Σκοπός της μελέτης: Υπάρχουν δύσκολες περιπτώσεις ασθενών με ερυθροδερμική ψωρίαση όπου η μονοθεραπεία με βιολογικό παράγοντα δεν παρέχει ικανοποιητική κλινική ανταπόκριση. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο συνδυασμός ενός μονοκλωνικού αντισώματος anti-IL17 με μια συμβατική συστηματική θεραπεία μπορεί να είναι μια αποτελεσματική προσέγγιση.

Μέθοδοι: Παρόλο που η μεθοτρεξάτη είναι η πιο συχνή επιλογή, η ακιτρετίνη μπορεί να θεωρηθεί καλή εναλλακτική λύση όταν υπάρχουν αντενδείξεις για τη χορήγηση της πρώτης. Παρουσιάζουμε τρεις ασθενείς με ερυθροδερμική ψωρίαση, συνοδευόμενη από πολλαπλές συννοσηρότητες, στους οποίους δεν μπορούσε να επιτευχθεί κάθαρση του δέρματος με διάφορες συμβατικές και βιολογικές θεραπείες (PASI: 28.80, 30 και 40.7 αντίστοιχα). Στους ασθενείς χορηγήθηκε anti-IL17 (secukinumab και brodalumab) σε συνδυασμό με χαμηλή δόση ακιτρετίνη.

Αποτελέσματα: Σε μικρό χρονικό διάστημα επετεύχθη πλήρης ή σχεδόν πλήρης κάθαρση του δέρματος των ασθενών, χωρίς παρουσία ανεπιθύμητων παρενεργειών (PASI 1.0, 0, 0 αντίστοιχα)

Συμπεράσματα: Ο συνδυασμός βιολογικής θεραπείας anti-IL17 και ακιτρετίνης είναι μια αποτελεσματική και ασφαλής επιλογή. Σε ασθενείς που παρουσιάζουν ανθεκτικότητα στη θεραπεία, η προσθήκη ακιτρετίνης μπορεί να είναι χρήσιμη για την επίτευξη των στόχων, μειώνοντας την ανάγκη μετάβασης σε άλλη βιολογική θεραπεία.